

Informacija o zaključivanju Programa saradnje u oblasti kulture između Ministarstva kulture Crne Gore i Ministarstva kulture Republike Albanije, za period 2018 - 2020

Prepoznajući potrebu produbljivanja saradnje u oblasti kulture, Ministarstvo kulture Crne Gore i Ministarstvo kulture Republike Albanije usaglasili su Program saradnje za period 2018 – 2020, koji se zaključuje na osnovu Sporazuma o saradnji u oblasti kulture između Crne Gore i Republike Albanije, potpisanog 5. novembra 2009. godine.

Program saradnje usaglašen je tokom zvanične posjete ministarke kulture Republike Albanije Mirele Kumbaro Furdži Crnoj Gori, 24. aprila 2018. godine, kada je nakon susreta sa ministrom kulture Crne Gore Aleksandrom Bogdanovićem, održan i zajednički sastanak sa direktorima institucija kulture dvije zemlje. Tom prilikom ocijenjeno je da su bilateralni odnosi Crne Gore i Republike Albanije u oblasti kulture na zavidnom nivou, te istaknuto da dvije države ostvaruju blisku saradnju na realizaciji projekata koji se finansiraju iz fondova pretprijetne pomoći. Istaknuta je i saradnja u okviru regionalnih mreža koje se odnose na književnost i književno prevodilaštvo, ali i realizacija pojedinačnih projekata prezentacije savremenog stvaralaštva i kulturne baštine odnosnih država.

Ministri su kao značajnu oblast u odnosima dvije zemlje prepoznali film i kinemografiju, a naglašen je i značaj razvoja pozorišne, likovne i muzičke umjetnosti, ali i zaštite i očuvanja kulturnih dobara. U tom kontekstu, Program saradnje koji će se implementirati u toku 2018., 2019. i 2020. godine, podrazumijeva realizaciju projekata Filmskog centra Crne Gore i Filmskog centra Albanije, Crnogorskog narodnog pozorišta i Nacionalnog teatra Albanije, Crnogorskog simfonijskog orkestra i Simfonijskog orkestra RTV Republike Albanije. U oblasti kulturne baštine, Program predviđa realizaciju projekata koji se odnose na kulturna dobra Svač i Crkvu svetog Srđa i Vlaha, organizovanje festivala folklora, prezentaciju muzeja “Marubi”, saradnju na realizaciji kulturne rute na Skadarskom jezeru, digitalizaciju arhivske građe i razmjenu znanja i iskustava na polju zaštite i očuvanja kulturnih dobara. Institucije i organizacije dvije zemlje zajednički će učestvovati na obukama Regionalnog centra za konzervaciju i restauraciju Jugoistočne Evrope, ali i na balkanskom filmskom sajmu koji se organizuje u Tirani.

Programom se ohrabruju institucije kulture da zaključe posebne sporazume o saradnji, koji bi se odnosili na realizaciju pojedinačnih programa i projekata, uz poštovanje nacionalnog zakonodavstva i u skladu sa opredijeljenim godišnjim budžetom. Dokument stupa na snagu na dan potpisa svih strana, a važi do 31. decembra 2020. godine.

**PROGRAM SARADNJE U OBLASTI KULTURE
IZMEĐU
MINISTARSTVA KULTURE CRNE GORE
I
MINISTARSTVA KULTURE REPUBLIKE ALBANIJE
ZA PERIOD 2018-2020**

Ministarstvo kulture Crne Gore i Ministarstvo kulture Republike Albanije (u daljem tekstu „Strane“),

U želji da razviju i ojačaju saradnju u oblasti kulture,

Djelujući u skladu sa odredbama Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Albanije o saradnji u oblasti kulture, potpisanog 5. novembra 2009. godine.

Saglasile su se o sljedećem:

Član 1

Strane će na bazi reciprociteta ustanoviti nove i razviti postojeće mehanizme saradnje u oblasti kulture i kulturne baštine.

Član 2

Strane će ustanoviti mehanizme saradnje institucija kulture u oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva: vizuelne i likovne umjetnosti, književnost i književno prevođenje, pozorište i film. Posebno, Strane će ohrabrivati direktnu saradnju u sljedećim oblastima:

1. Kinematografija: Filmski centar Republike Albanije i Filmski centar Crne Gore će zajedničkim naporima nastaviti implementaciju projekata, posebno onih koji se tiču: organizacije radionica za filmske stvaraoc u saradnji sa eminentnim evropskim filmskim laboratorijama; ko-produkcijskih projekata koji bi bili prijavljivani na konkurse dvije institucije i samim tim ohrabрили umrežavanje stvaralaca iz dvije zemlje. Institucije će takođe učestvovati na događaju „Balkan Film Market“, koji se svake godine organizuje u Tirani.
2. Pozorište: Crnogorsko narodno pozorište i Albansko narodno pozorište će uspostaviti mehanizme saradnje u cilju konstantne razmjene programa i predstava, učešća na pozorišnim festivalima u dvije zemlje i razmjene umjetnika, autora i ostalih pozorišnih stvaralaca;
3. Muzika: Muzički centar Crne Gore će inicirati saradnju sa Nacionalnim teatrom opere, baleta i folklornih ansambala u Tirani, u cilju razmjene koncerata i umjetničkih ansambala.

Crnogorski simfonijski orkestar i Simfonijski orkestar RTV Republike Albanije će uspostaviti metode saradnje u cilju implementacije zajedničkih projekata i inicijativa.

Član 3

Strane su saglasne da podstiču saradnju u oblasti zaštite i očuvanja, promocije i popularizacije kulturne baštine, sa posebnim naglaskom na realizaciju sljedećeg:

1. olakšavanje saradnje u zajedničkim projektima vezanih za konzervaciju i arheološka istraživanja koji se odnose na arheološki lokalitet Svač;
2. olakšavanje saradnje u procesu pripreme konzervatorskog projekta i sprovođenja konzervatorskih mjera na Crkvi Svetog Srđa i Vlaha, Bojana;
3. organizacija godišnjeg folklornog festivala pograničnih gradova, u Crnoj Gori;
4. razmjena informacija o godišnjim kalendarima aktivnosti vezanih za kulturnu baštinu, na početku svake godine;
5. prezentacija muzejske građe koja se nalazi u Muzeju fotografije “Marubi”, a koja se odnosi na Crnu Goru;
6. publikacija kataloga aktivnosti Kel Marubi u Crnoj Gori. Videomapiranje fotografija Muzeja “Marubi” u starim gradovima na crnogorskom primorju, tokom turističke sezone.
7. saradnja sa Istorijskim institutom vezano za istraživanje Nikole Djulija, albanskog fotografa, u Crnoj Gori, sa ciljem organizacije izložbe u Muzeju “Marubi”.
8. uspostavljanje prekogranične kulturne rute, koja bi se odnosila na područje Skadarskog jezera;
9. zajednički programi u okviru obilježavanja međunarodne manifestacije “Dani evropske baštine”;
10. razmjena i digitalizacija arhivske građe, u skladu sa sporazumom između Državnog arhiva Crne Gore i Nacionalnog arhiva Albanije;
11. digitalizacija i restauracija audiovizuelne građe, kroz saradnju Crnogorske kinoteke i Centralnog državnog filmskog arhiva iz Tirane;
12. saradnja između Instituta za spomenike kulture Albanije i Uprave za zaštitu kulturnih dobara i Centra za konzervaciju i arheologiju Crne Gore u odnosu na uslove zaštite i očuvanja, kao i digitalizaciju podataka o kulturnim dobrima;
13. saradnja i zajedničko učešće na aktivnostima restauracije, sa posebnim akcentom na organizaciju regionalne obuke u Tirani u julu 2018. godine, od strane Regionalnog centra za konzervaciju i restauraciju Jugoistočne Evrope, pod nazivom “Hitna reakcija vezana za ugroženu kulturnu baštinu”.

Član 4

Strane će ohrabrivati relevantne institucije da sačine posebne protokole o saradnji za period 2018-2020. godina, u skladu sa ovim Programom, u cilju definisanja međunarodnih aktivnosti i sadržine programa razmjene.

Član 5

Svaka strana će obezbijediti pravna sredstva za zaštitu prava intelektualne svojine za svu građu nastalu u okviru ovog Programa u skladu sa važećim zakonodavstvom u svojoj zemlji.

Strane neće prenositi komercijalno vrijedne i povjerljive informacije dobijene u realizaciji ovog Programa trećoj strani bez prethodne pisane saglasnosti Strane od koje ta informacija potiče.

Član 6

Ovaj Program ne isključuje realizaciju drugih razmjena u oblasti kulture. Strane su saglasne da će sve inicijative iz ovog Programa biti sprovedene u skladu sa raspoloživim sredstvima iz godišnjih budžeta.

Sve aktivnosti sprovedene u skladu sa ovim Programa, od bilo koje Strane, biće izvršene u skladu sa zakonima, propisima i procedurama te Strane.

Sve razlike koje mogu proisteći u toku ovog Programa će biti razriješene diplomatskim putem.

Ovaj Programa će sprovoditi nadležne institucije obje zemlje .

Ovaj Program može biti izmijenjen i dopunjen zajedničkom saglasnošću Strana. Izmjene i dopune sačinice se u pisanoj formi.

Ovaj Program stupa na snagu danom potpisivanja i ostaje na snazi do 31. decembra 2020. godine. Program može biti produžen uz saglasnost obje Strane.

Potpisan u _____ dana _____ , u dva originalna primjerka, na engleskom jeziku.

**Za Ministarstvo kulture
Crne Gore**

Aleksandar Bogdanović

**Za Ministarstvo kulture
Republike Albanije**

Mirela Kumbaro Furxhi

**PROGRAMME OF CULTURAL COOPERATION
BETWEEN
THE MINISTRY OF CULTURE OF MONTENEGRO
AND
THE MINISTRY OF CULTURE OF THE REPUBLIC OF ALBANIA FOR THE
PERIOD 2018-2020**

The Ministry of Culture of Montenegro and the Ministry of Culture of the Republic of Albania (hereinafter referred to as “the Parties”),

Wishing to develop and strengthen the cooperation in the field of culture,

Acting in accordance with the provisions of the Agreement between the Government of Montenegro and the Government of the Republic of Albania on Cooperation in the Field of Culture, signed on 5th November 2009,

Have agreed as follows:

Article 1

The Parties shall, on the basis of reciprocity, establish new and develop existing forms of cooperation in the field of culture and cultural heritage.

Article 2

The Parties shall establish mechanisms for cooperation of institutions of culture in all the fields related to cultural and artistic creativity: visual and fine arts, literature and literary translation, music, theatre and film.

In particular, the Parties shall encourage direct cooperation in the following sectors:

1. Cinematography: Cinematography centre of the Republic of Albania and Film Centre of Montenegro shall continue with joint efforts towards the implementation of common projects, especially concerning: organization of workshops for film professionals in cooperation with eminent European film laboratories; establishment of co-production projects that would apply for calls for proposals of the two institutions and thus encourage networking of professionals from the two countries. The centres participate in the “Balkan Film Market” event organized yearly in Tirana.
2. Theatre: Montenegrin National Theatre and Albanian National Theatre shall establish mechanism for cooperation in order to achieve continuous exchange of programmes and performances, participation in theatre festivals in the two countries and exchange of artists, authors and other theatre professionals.

3. Music: Music Centre of Montenegro shall initiate cooperation with National Theatre of Opera, Ballet and Folk Ensemble of Tirana in order to exchange concerts and artistic ensembles. Montenegrin Symphony Orchestra and Symphony Orchestra of RTV of the Republic of Albania shall establish methods for cooperation in order to implement joint projects and initiatives.

Article 3

Parties agree to encourage cooperation in the field of protection and preservation, promotion and popularization of cultural heritage, with particular emphasis on the realization of the following:

1. Facilitating the collaboration in joint projects of conservation and archaeological research related to the archaeological site Svač;
2. Facilitating the collaboration in the process of preparation of conservation project and implementation of conservative measures at the Church of St. Srđ and Vlah, Bojana
3. Organizing, for one year in Montenegro, an annual folklore festival of folk art groups of border towns;
4. Exchange of information every beginning of the year of the annual calendar of cultural heritage activities held in the respective countries;
5. Presentation of museum materials at the Marubi Museum of Photography, referring to Montenegro;
6. Publishing of a catalogue on the activity of Kel Marubi in Montenegro. Videomapping of the images of Marubi Museum in old towns in Montenegro during the touristic season.
7. Collaboration with the Institute of History related to research on the activity of Nicola Gulli, an Albanian Photographer, in Montenegro, with the aim of organizing an exhibition in Marubi Museum.
8. Establishment of a cross-border cultural route, which would be related to the area of Skadar Lake;
9. Joint programs within the celebration of the international manifestation European Heritage Days;
10. Exchange and digitalization of archival material, in accordance with the agreement between the State Archive of Montenegro and the National Archives of Albania;

11. Digitalization and restoration of audio-visual material, through the cooperation of the Montenegrin Cinematheque and the Central State Film Archive from Tirana.
12. Collaboration of the Institute of Monuments of Culture of Albania with Administration for the Protection of Cultural Properties and Centre for Conservation and Archaeology from Montenegro on the criteria of protection and preservation as well as criteria for digitized inventory of cultural properties.
13. Collaboration and mutual participation in the restoration activities, with specific focus in the Regional Course to be organized in Tirana in July 2018 by the Regional Centre of Conservation and Restoration of SEE "Emergency Response to Cultural Heritage at Risk"

Article 4

The Parties shall encourage relevant institutions from the two countries to develop particular protocols for cooperation for the period 2018-2020, in accordance with this Programme, in order to define international activities and details of the exchange of programmes.

Article 5

Each Party shall ensure legal means for the protection of intellectual property rights of all materials obtained in the framework of this Programme, in accordance with the laws and regulations in force in its country.

No Party shall transmit any commercially valuable confidential information obtained in pursuance of this Program to any third Party without prior written consent of the Party from which such information originated.

Article 6

This Programme does not exclude the realization of other exchanges in the field of culture.

The Parties agree that all initiatives mentioned in this Programme shall be carried out within the limits of the funds allocated in their respective annual budgets.

All activities carried out pursuant to this Programme, by any of the Parties, shall be done in accordance with the laws, regulations and procedures of that Party.

All differences that might arise in the course of this Programme shall be settled through diplomatic channels.

The competent institutions of each Party shall implement this Programme.

This Programme can be amended by mutual consent of the Parties. The amendments or modifications shall be made in writing.

This Programme shall enter into effect on the date of its signature and shall remain into effect until 31 December 2020. The Programme could be extended by the consent of both Parties.

Signed at _____ on _____, in two originals in English language.

**For the Ministry of Culture
of Montenegro**

ALEKSANDAR BOGDANOVIC

**For the Ministry of Culture
of the Republic of Albania**

MIRELA KUMBARO FURXHI